

منشور اخلاق اسلامی انتخابات

امام خمینی (ره): «از آقایان کاندیداها و دوستان آنان انتظار دارم که اخلاق اسلامی - انسانی را در تبلیغ برای کاندیدای خود مراعات؛ و از هر گونه انتقاد از طرف مقابل که موجب اختلاف و هتک حرمت باشد خودداری نمایند.» (صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۱۲)

رهبر معظم انقلاب مدظله العالی: در انتخابات... جناح‌های مختلف کشور، بد اخلاقی و بدگویی و اهانت و تهمت و این حرفها را مطلقاً راه ندهند. این از آن چیزهایی است که اگر پیش بیاید، دشمن از او خوشحال می - شود (۱۳۸۶/۱۰/۱۹).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا...» (نساء/ ۵۸)

خداوند به شما فرمان می‌دهد که امانت‌ها را به صاحبانش بدهید!

قال الباقر عليه السلام: «مَنْ أْتَمَّنَّ غَيْرَ مُؤْتَمَّنٍ فَلَا حُجَّةَ لَهُ عَلَى اللَّهِ» (کافی، ج ۵، ص ۲۹۹)

کسی که غیر امین را امین و معتمد شمارد، حجّتی بر خدا ندارد.

مقدمه

جامعیت و در آمیختگی اسلامیت و جمهوریت در نظام مقدس جمهوری اسلامی، ابتکار بزرگ مرد قرن اخیر، حضرت امام خمینی قدس سره بود که با تدبیر داهیهانه رهبر عظیم‌الشان انقلاب، آیه الله العظمی امام خامنه‌ای مدظله العالی، تداومی توأم با تعالی و تکامل را تاکنون شاهد بوده‌است و به توفیق الهی آینده‌ای پرفروغ و توفیق را پیش رو دارد. فراوانی برگزاری انتخابات با تنوع چشم‌گیر آن در این نظام مقدس، گویای احترام و ارزش‌گذاری و نقش‌بخشیدن حاکمیت به آراء مردم است؛ نقشی که در همه ساحت‌های کلان سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در گستره فراگیر تمامی شئون حاکمیت، تبلور مردم‌سالاری دینی است و نظام اسلامی در زمینه حاکمیت مردمی گویی سبقت را از کشورهای مدعی دموکراسی ربوده‌است.

بنابر فرمایشات مقام معظم رهبری مدظله العالی در بیانیه گام دوم «رعایت ارزش‌های اخلاقی و معنوی در تمامی عرصه‌ها، محیط زندگی را حتی با کمبودهای مادی بهشت می‌سازد و نبودن آن حتی با برخورداری مادی، جهنم می‌آفریند.» بیانیه گام دوم انقلاب

برگزاری انتخابات در چهار دهه گذشته در ایران اسلامی گرچه شاهد موفقیت‌های چشمگیر بوده، اما متأسفانه به دلایل گوناگون دارای آسیب‌ها، چالش‌ها، اختلافات، بروز برخوردهای غیر اخلاقی و غیراسلامی و احیاناً منازعات بوده که غالب آن‌ها محصول بی‌توجهی به ارزش‌ها و بایسته‌های اخلاقی اسلامی انتخابات بوده‌است. تدوین و انتشار منشورهای اخلاقی در عرصه‌های مختلف زندگی بشر، از راهکارهای مؤثر ترویج اخلاق و نهادینه سازی عمل به موازین اخلاقی است. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه با توجه به رسالت اساسی خود در پشتیبانی معنوی از نظام اسلامی، منشور ۱۵ ماده‌ای اخلاقی انتخابات را که برگرفته از فرهنگ فاخر اخلاقی اسلام عزیز می‌باشد با همکاری کلیه

نهادهای حوزوی و اساتید برجسته، ارائه می‌نماید.

بنابراین بایسته است همه‌ی آحاد ملت ایران و مسئولان نهادها و مؤسسات به‌ویژه سازمان‌های مربوط به انتخابات با رعایت مفاد این منشور، از سوءاستفاده دشمنان فرصت‌طلب پیشگیری نموده و ضمن شرکت حداکثری و دقت و ظرافت در گزینش و تبلیغ کاندیدای اصلح، انتخاباتی اخلاق‌نشان را برای درس‌آموزی همه جوامع بشری به‌ویژه مدعیان دروغین دموکراسی، در تاریخ ایران اسلامی به ثبت رسانیم.

امید است مسئولان و گروه‌های دخیل در انتخابات، رهنمودهای وحیانی و حیات بخش برگرفته از آیات قرآن کریم را سرلوحه اقدامات و فعالیت‌های خود قرار دهند.

قَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا - [فَعَلَيْهِ أَنْ يَبْدَأَ] فَلْيَبْدَأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ وَ لِيَكُنْ تَأْدِيبُهُ بِسِيرَتِهِ قَبْلَ تَأْدِيبِهِ بِلِسَانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُهَا أَحَقُّ بِالْإِجْتِهَادِ مِنَ مُعَلِّمِ النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را رهبر مردم قرار داد، باید پیش از آن که به تعلیم دیگران پردازد، خود را بسازد، و پیش از آن که به گفتار تربیت کند، با کردار تعلیم دهد، زیرا آن کس که خود را تعلیم دهد و ادب کند سزاوارتر به تعظیم است از آن که دیگری را تعلیم دهد و ادب بیاموزد.»^۱

لازم می‌دانیم از همکاری همه نهادهای حوزوی و نمایندگان محترمشان که در جلسات متعدد کمیسیون اجتماعی سیاسی حوزه‌های علمیه در تدوین و غنی بخشی این منشور سهم داشته‌اند سپاس‌گزاری کنیم مانند: دفتر مقام معظم رهبری در قم، جامعه مدرسین، دفتر من شورای نگهبان در قم، حوزه علمیه خاوران، دفتر تبلیغات اسلامی، دادسرای ویژه، وزارت اطلاعات و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

بخش اول: اصول و ارزش‌های اخلاقی سیاسی، اجتماعی، عمومی انتخابات

در این بخش به اصول و نکاتی کلیدی و اساسی پرداخته شده است که به صورت کلی شامل تمامی دست‌اندرکاران انتخابات از جمله، مجریان، ناظران، نامزدها، منتخبان، انتخاب‌کنندگان و اصحاب رسانه می‌شود؛ اما در جنبه‌ی رفتاری و عملی، درباره هر یک از این دسته‌های انتخاباتی، به صورت اختصاصی در بخش دوم موارد لازم بیان خواهد شد.

۱- دین محوری و ارزش‌گرایی اسلامی

در جامعه دینی ایران ما، چه اکثریت مسلمان و چه اقلیت‌های دینی به‌طور عمیق به دین‌گرایی دارند؛ قرآن کریم رمز دین‌گرایی انسان را فطرت الاهی او معرفی نموده است؛ «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا»

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۷۳

(روم/۳۰) پیامبران هم طبق بیان امیرمؤمنان علی علیه السلام برای یادآوری آگاهی‌های فطری انسان‌ها آمده‌اند؛ «فَبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولَهُ، وَوَاتَرَ إِلَيْهِمْ أَنْبِيَائَهُ، لِيَسْتَأْذُوهُمْ مِيثَاقَ فِطْرَتِهِ» (نهج البلاغه صبحی سالم، خ ۱، ص ۴۳)؛ به جهت همین بیداری فطرت‌هاست که ملت ما طالب حاکمیت خدا و تحقق آموزه‌ها و ارزش‌های الهی هستند. حاکمیت یعنی برنامه‌ریزی و قانون گذاری برای زندگی بشر از تولد تا مرگ در همه ابعاد فردی و اجتماعی و ... ، و تنها کسی که شایستگی برای قانونگذاری دارد، فقط خداوند است و بس؛ «إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ» (انعام/۵۷) از این روی مردم رعایت اخلاق دینی و تلاش برای حاکمیت معنویت را ضروری می‌شمارند. این گرایش بستری مناسب برای برگزاری انتخاب الگو و انتخاب متدین-ترین افراد است.

مقام معظم رهبری مد ظله‌العالی درباره اهمیت این شاخص فرمودند:

- «رکن اصلی برای یک نماینده تدین است» (۱۳۸۳/۰۴/۱۳).

- «بی دینی و بی تقوایی هر جا باشد، انسان را آسیب پذیر می‌کند. اگر در جای حسّاس باشد، آسیب پذیری آن بسیار گران تمام خواهد شد.» (۱۳۸۲/۱۱/۲۴)

۲- حضور حداکثری

مقام معظم رهبری مد ظله‌العالی :

«برگزاری پرشور انتخابات و حضور همگانی مردم در پای صندوق‌های رأی، تضمین‌کننده‌ی امنیت کشور خواهد بود زیرا دشمنان از پشتوانه‌ی مردمی نظام بیش از امکانات تسلیحاتی آن هراس دارند.» (۱۳۹۸/۱۱/۱۶)

استقرار نظام حاکمیت اسلامی در ایران تحقق‌بخش آرزوی همه شهیدان تاریخ اسلام و ایران اسلامی بلکه تحقق بخش اهداف نهضت عاشورای امام حسین علیه‌السلام و مجاهدات همه ائمه معصومین علیه السلام در ایران است ، چراکه امکان اجراء همه احکام اسلامی جز با وجود یک حاکمیت اسلامی وجود ندارد و از آنجایی که این نظام اسلامی دست دول استعماری غربی را از غارت سرزمین اسلامی ایران قطع نموده و زمینه‌های قطع ایادی آنان را از دیگر کشورهای اسلامی جهان فراهم می‌کند ، سران استکبار ساکت ننشسته و همچون گذشته درصد هرگونه توطئه و ضربه برای سرنگونی این حکومت الهی می‌باشند در این شرایط بحرانی تاریخی دفاع از کیان حاکمیت یک فریضه الهی بلکه از اوجب واجبات بر همه آحاد ملت است . دشمنان کینه‌توز انقلاب اسلامی هر گاه که احتمال شکست نظام اسلامی را دهند ، بی‌محابا به آن از ابعاد گوناگون حمله کرده که ده‌ها توطئه آنان در این چهل سال نشانه آن است. اما هر وقت که

پشتیبانی قوی ملت از حاکمیت را مشاهده کنند حمله را به مصلحت خویش ندانسته و راه های دیگری می جویند. حضور ده‌ها میلیونی ملت ایران در همه انتخابات چهار دهه انقلاب همچون حضور باشکوه در راه‌پیمایی های ۲۲ بهمن و روز جهانی قدس موجی از عزت و اقتدار ایران و پشتوانه قوی مردم جمهوری اسلامی و یأس و نومیدی دشمنان را در پی داشته است. بر این اساس است که بزرگ مرد الهی عالم ربانی و اسوه تقوی و قداست مرحوم آیت‌الله مشکینی تصریح می کرد که برای رفتن پای انتخابات وضو بگیرد و برای انجام این فریضه الهی قصد قربت کنید تا رضوان و خشنودی الهی را در برابر این جهاد فی سبیل‌الله بدست آورید.

ملت مسلمان ایران افتخار می کند که در راستای اجرای فرمان الهی (و شاورهم فی الأمر) ^۲ و تحقق (و أمرهم شوری بینهم) ^۳ با برگزاری بیشترین تعداد انتخابات و مشارکت عمومی مردم ایران در انتخابات بیش از همه کشورهای مدعی دموکراسی، آرمان حاکمیت ملی و مردم‌سالاری دینی را تحقق بخشیده است. بر این اساس شایسته است برای نگهداری از این مدال جهانی هر یک از آحاد ملت عزیز ایران علاوه بر شرکت حتمی خویش سعی در تشویق و مشارکت دادن دیگران و همگان داشته باشند و تلاش‌های مذبح‌خانه بوق‌های استکبار جهانی بر شبکه‌ها و فضاها مجازی گروهک‌های ضدانقلاب داخلی و خارجی را نقش بر آب نمایند.

حضور در انتخابات به فرموده حضرت امام(ره)، وجوب شرعی دارد؛ (یکی از وظایف مهم شرعی و عقلی ما برای حفظ اسلام و مصالح کشور، حضور در حوزه‌های انتخابیه و رأی دادن به نمایندگان صالح کاردان و مطلع بر اوضاع سیاسی جهان و سایر چیزهایی که کشور به آن‌ها احتیاج دارد، می‌باشد). ^۴

حضور هر یک از هموطنان عزیز و حضور بخشیدن به دیگران مصداق دفاع در برابر تهاجم دشمنان است که مورد عنایت خدای متعال است آنجا که فرمود: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُومٌ» ^۵ یعنی: در حقیقت خدا دوست دارد کسانی را که در راه او صف در صف چنانکه گویی بنایی ریخته شده از سرب‌اند جهاد می کنند.

^۲ آل عمران/ ۳

^۳ شوری/ ۳۸

^۴ صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۱۵۲

^۵ صف/ ۴

همچنین حضور حداکثری از مصادیق مهم برّ و تقوای اجتماعی است که خدای متعال امر به آن فرموده است؛ «تَعَاوَنُوا عَلَىٰ الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ»^۶ طبق بیان علامه طباطبایی ره «تعاون بر تقوا»^۷ به این معناست که جامعه مسلمین بر تقوا و یا به عبارتی بر ایمان و عمل صالح ناشی از ترس خدا اجتماع کنند، و این همان صلاح و تقوای اجتماعی است.

۳- انتخاب اصلح

مقام معظم رهبری مد ظله العالی:

«آن کسانی که به وسیله شورای نگهبان صلاحیت آنها اعلام می‌شود، معنایش این است که این از حداقل صلاحیت مورد نیاز برخوردار است. در بین این کسانی که اعلام می‌شوند، افرادی هستند با صلاحیت‌های بالاتر، افرادی هستند در سطح پایین‌تر. هنر ملت ایران و مردم شهرها و حوزه‌های انتخابیه این است که دقت کنند، نگاه کنند، بشناسند اصلح را، بهترین را انتخاب کنند.» (۱۳۸۶/۱۰/۱۲)

دقت مردم مؤمن در انتخاب شایسته‌ترین نامزدها، نقش کلیدی در سرنوشت آینده مدیریتی ارشد کشور و ریاست جمهوری و نیز تدوین قوانین و رویکردهای نمایندگان مجلس دارد. تأکیدات امام راحل رضوان‌الله تعالی علیه و رهبر فرزانه انقلاب مد ظله العالی بر انتخاب شخصیت‌های دارای شاخص ارزشی: مؤمن، انقلابی، با سوابق درخشان دینی، متخصص، شجاع، رنج فقر و محرومیت چشیده، ساده‌زیست و ضد اشرافی‌گری، مدافع طبقات محروم، ضد استثمار و استکبار، معتقد به توانمندی ملت و خودکفایی داخلی، می‌تواند نقشه راه انتخاب نمایندگان صالح برای ملت عزیز ایران باشد. چنان‌که قرآن کریم معیارهای پیشنهادی یکی از دختران حضرت شعیب علیه‌السلام را برای انتخاب حضرت موسی (ع) به عنوان کارگزار صالح، همین عناصر ارزشی توانمندی بر انجام مسئولیت و امانت‌داری ارزش‌ها معرفی می‌کند. «قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ»^۸ یعنی: یکی از آن دو دختر (صفورا) گفت: ای پدر این مرد را (که به شجاعت و امانت آراسته است) به خدمت خود اجیر کن که بهتر کسی که باید به خدمت برگزینی کسی است که توانا و امین باشد.

البته چنان‌که مردم باید درصدد شناسایی و انتخاب اصلح باشند، لازم است تا شخصیت‌های توانمند و انقلابی مؤمن که هم صلاحیت لازم را برای تصدی نمایندگان با مدیریت دارند و هم توان‌مندی‌های و صالح‌تر از دیگران اند قدم به

^۶ مائده/۲

^۷ المیزان، ج ۵، ص ۲۶۶

^۸ قصص/۲۶

پیش نهاده و با ثبت نام خویش در بین نامزدها آمادگی خویش را برای خدمت‌گزاری مردم اعلام نمایند. اما متأسفانه گاه‌گاه شاهد وقوع افراط و تفریط در موضوع کاندیداتوری هستیم زیرا بسیاری از کسانی که خود می‌دانند اصلاً شایستگی و تخصص و توانمندی تصدی مقام ریاست جمهوری یا نمایندگی مجلس شورای خبرگان را ندارند اقدام به ثبت‌نام نموده که غالباً محصول انگیزه‌های مادی مانند کسب ثروت و قدرت و شهرت و ندرتاً محصول جهالت و خودبزرگ‌بینی است. ایشان باید بدانند که اگر بر فرض مورد تأیید مراجع قانونی قرار گرفته و رأی اکثریت مردم را نیز به دلایلی به دست آورند درحالی که توانمند تر و شایسته‌تر از آن‌ها در جامعه وجود دارد طبق حدیث شریف امام صادق علیه‌السلام در لیست گمراهان و بدعت‌گذاران ثبت خواهد شد (قال الصادق علیه‌السلام - «عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (ع) يَقُولُ مَنْ خَرَجَ يَدْعُو النَّاسَ وَ فِيهِمْ مَنْ هُوَ أَعْلَمُ مِنْهُ فَهُوَ ضَالٌّ مُبْتَدِعٌ وَ مَنْ ادَّعَى الْإِمَامَةَ وَ لَيْسَ بِإِمَامٍ فَهُوَ كَافِرٌ»^۹ یعنی: فضیل بن یسار گفت از امام صادق (ع) شنیدم فرمود اگر از میان مردم کسی بیاید و خروج کند و دعوت به طرف خودش نماید و خودش را بعنوان ولی امر معرفی کند در حالی که در بین آنان شخص اعلم وجود داشته باشد این شخص گمراه است و بدعتی ایجاد کرده است.

چنان‌که بالعکس در بین حوزویان و دانشگاه‌ها و طیف‌های نخبه‌دیگر کشور شخصیت‌های توانمند و مخلص و متخصص و موقری هستند که اصلاً در این گونه میدان‌های انتخاباتی پا نمی‌گذارند، گرچه با داشتن سوابق مدیریتی موفق کشوری صلاحیت کامل برای ریاست جمهوری یا مجتهد متواضع و زمان‌شناسی و محترم که توانمندی نقش آفرینی کامل را در مجلس خبرگان دارد و یا اشخاصی به خاطر دانش و تخصص و سلامت و عدالت طلبی خویش شایستگی قانون‌گذاری در مجلس دارند اما به خاطر آلوده نشدن شخصیتشان به درگیری‌ها و آفت‌های اجتماعی حاصل انتخابات و یا احتمال رای نیاوردن و یا اشتغال به خدمت‌های بی‌دردسر در مقایسه با آن مدیریت‌های پر مشغله کلان‌انزوا و عزلت را ترجیح داده و میدان را برای ورود ضعیف‌تر آن آماده می‌کند. غافل از آنکه عزلت‌گزینی از مسئولیت‌های سنگین اجتماعی در جامعه اسلامی در اسلام مذموم است و سیره انبیا الهی عرضه توانمندی خویش بر جامعه و اعلام آمادگی تصدی مدیریت‌های سنگین است چنان‌که حضرت یوسف علیه‌السلام وقتی شاهد بحران اقتصادی کشاورزی آینده کشور مصر شد خود با صراحت پیشنهاد کرد که وزارت اقتصاد و خزانه داری و کشاورزی را به‌عهده بگیرد

^۹ وسائل الشیعة، حر عاملی، ج ۲۸، ص ۳۵۰، کتاب الحدود، ابواب حد المرتد، باب ۱۰، ح ۳۶، آل‌البیت.

و برای اثبات لیاقت خویش دو ویژگی (امانت‌داری و دانش و تخصص) خود را بیان کرد و فرمود: «قال اجعلنی علی خزائن الأرض إلا حفیظ علیم»^{۱۰} یعنی: یوسف به شاه گفت: در این صورت مرا به خزانه‌داری مملکت منصوب دار که من در حفظ دارایی و مصارف آن دانا و بصیرم.

۴- حفظ احترام و شخصیت دیگران و پرهیز از اهانت و تهمت و غیبت و تحقیر

دین مبین اسلام علاوه بر این که کرامت را بر سر همه انسان‌ها نهاده «و لقد کرمنا بنی آدم»^{۱۱} یعنی: و محققا ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم.

احترام مسلمان و مؤمن را یک واجب تردیدناپذیر دانسته تا جایی که پیامبر بزرگوار اسلام حرمت مؤمن را بزرگ‌تر از حرمت کعبه خانه خدا شمرده و خطاب به کعبه فرمودند: «نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى الْكَعْبَةِ فَقَالَ: مَرَحَبًا بِكَ مِنْ بَيْتٍ، مَا أَعْظَمَكَ وَمَا أَعْظَمَ حُرْمَتَكَ، وَاللَّهِ إِنْ الْمُؤْمِنَ أَعْظَمَ حُرْمَةً عِنْدَ اللَّهِ مِنْكَ، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَرَّمَ مِنْكَ وَاحِدَةً وَحَرَّمَ مِنَ الْمُؤْمِنِ ثَلَاثًا: دَمَهُ وَمَالَهُ وَأَنْ يُظَنَّ بِهِ ظَنَّ السَّوِّءِ»^{۱۲} رسول خدا به کعبه نگاه کردم و خطاب کرد و فرمود آفرین بر تو ای خانه خدا چقدر بزرگی و چه قدر حرمت تو عظیم است، سوگند به خدا که حرمت مؤمن از حرمت تو بیشتر است.

کرامت و بزرگواری ذاتی انسان، هدیه الهی نسبت به این مخلوق ویژه است که در شکل ظاهری، نیروی تعقل و تفکر، دارا بودن اراده و اختیار نسبت به پیشرفت خویش، انتخاب خیر از شر و... نمود و بروز یافته است. کرامت انسانی در جای جای قرآن کریم مانند: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ»^{۱۳} و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اهل بیت علیهم السلام آنان که مظهر تام و اکمل کرامت، شرافت و بزرگواری هستند، با همه گستره و گوناگونی آن جلوه گر است.

مکتبی که حتی سخن زشت و ناسزا را نسبت به معبودهای مشرکان حرام می‌داند، «وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ» یعنی: و به (معبود) کسانی که غیر خدا را می‌خوانند ناسزا نگویند که آنان نیز از روی جهل و دشمنی به خداوند ناسزا می‌گویند^{۱۴}، اجازه نمی‌دهد کسی به یک مسلمان اهانت کند.

^{۱۰} یوسف/۵۵

^{۱۱} اسرا / ۷

^{۱۲} گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم : جلد ۱ : صفحه ۸۹

^{۱۳} اسراء / ۷۰

^{۱۴} انعام / ۱۰۸

تهمت، دروغ، تمسخر، تحقیر یک مسلمان نقل قول های ثابت نشده او از گناهان بزرگی است که عذاب های آخرتی و آثار نامناسب دنیایی دارد؛ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُوا قَوْمًا مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ»^{۱۵} «یا ایها الذین آمنو اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم» یعنی: ای کسانی که ایمان آورده اید، نباید مردانی مردان دیگر را به مسخره گیرند، شاید آنان نزد خدا از اینان بهتر باشند، و نباید زنانی زنان دیگر را به مسخره گیرند، شاید آنان نزد خدا از اینان بهتر باشند، و عیوب یکدیگر را فاش نسازید و یکدیگر را با لقب ها و عنوان های بد یاد کنید. یاد کردن مردم به بدی پس از ایمان آوردن آنان نارواست، و کسانی که از این گناهان توبه نکنند آنان ستمکارند. ای کسانی که ایمان آوردید از بسیاری از گمانها بپرهیزید، چرا که بعضی گمانها، گناه است.

امام رضا علیه السلام در مذمت شخص تهمت زنده می فرماید: «فَإِنِّي آئِيتُ عَلَىٰ نَفْسِي أَنَّهُ مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ وَ أَسْحَطَ وَلِيًّا مِنْ أَوْلِيَائِي دَعَوْتُ اللَّهَ لِيُعَذِّبَهُ»^{۱۶}؛ یعنی: من نفرین می کنم به کسی که آبروی شیعیان را بریزد. تعهد کردم کسی که آبروی مومنی را بریزد، در دنیا به زندگی نکبتی گرفتار شود، «وَ كَانَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»؛ و در آخرت هم جزو زیانکاران باشد.

متأسفانه دوره انتخابات زمینه آلوده شدن برخی نامزدها و طرفدارانشان به این رذایل اخلاقی وجود دارد و احیاناً انگیزه شدید طرفداران یک کاندیدا برای حمایت از وی و جدیت برای رای نیاوردن رقیب باعث می شود که از هر توان و هنر و ابزار برای برگرداندن رای مردم از رقبا استفاده کنند، بر این اساس ممکن است مبلغان یک ستاد انتخاباتی به تجسس و کسب خبر و غیب جویی از زندگی شخصی و خانوادگی و گذشته رقیب (تجسس) و بازگو کردن عیوب واقعی رقیب در غیاب وی نزد دیگران (غیبت) و بازگو کردن عیبها و انتقاداتی که از طریق شایعات مطلع شده و خلاف واقع است (تهمت) و گزارش کلمات و رفتار ثابت نشده و مشکوک در بین مردم (قول بدون علم) و مسخره کردن تحقیر کردن و حتی شخصیت و کوچک نشان دادن شخصیت رقیب نزد مردم (استهزاء) و احیاناً به کار بردن کلمات زشت و ناسزا و بی ادبانه و فحاشی (سب) پردازند که همه این رذایل اخلاقی در جای جای آیات قرآن کریم صریحاً منع و تحریم شده است.

متأسفانه گاهی همین اشتباهات در مناظرات تلویزیونی کاندیداها رخ می دهد و با ارتکاب این گناهان و رذایل

^{۱۵} حجرات/۱۲-۱۱

^{۱۶} اختصاص مفید/۲۴۷

اخلاقی جو آرام جامعه را دچار چالش کرده و احیاناً موجب درگیری‌ها و زدوخوردها و کشتار و ناامنی می شوند. بر این اساس، شایسته است تمامی کاندیداها و فعالان در عرصه تبلیغات انتخاباتی با بازخوانی دستورات اخلاقی اسلام عزیز، آخرت خود را به دنیای دیگران نبرند و با بهره‌گیری از شیوه‌های مشروع و گفت‌وگوهای دوستانه و عالمانه سیاسی، از گناهان پُرزیان زبانی پرهیز نمایند و گوش جان‌شان نوای آسمانی قرآن را بشنود که «...إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا»^{۱۷}

حضرت امام خمینی ره در این زمینه می‌فرماید:

«از نمایندگان متوقع است که مراعات آداب اسلامی در محاورات بشود؛ که این امر آقایان را بهتر و آسانتر به حقیقت می‌رساند»^{۱۸}

رهبر معظم انقلاب مد ظله‌العالی در این رابطه می‌فرماید:

«رعایت تقوا و اخلاق و ادب اسلامی در گفتگوها و مباحثات، از جمله‌ی مسائل مهم و قابل توجه نمایندگان و مجلس محترم است. نمایندگان عزیز باید توجه کنند که هر کار و گفتار آنان، در جامعه منعکس می‌شود و تأثیر سیاسی و اخلاقی ویژه‌ای بر فضای کشور می‌گذارد.» (۱۳۷۱/۰۳/۷)

حضرت امام خمینی ره درباره پرهیز از سخنان مخرب می‌فرماید:

«گاهی بعضی نطق‌ها موجب تأسف بسیار و تأثر است؛ و چه بسا که اهانت به یک مسلمان و مؤمن را به حد اعلی می‌کشاند و حیثیات انسانها را لکه دار می‌کند؛ و گاهی ارقام و اقلام بسیار از گوشه و کنار اعم از صحیح و فاسد جمع آوری می‌کند و با آبروی دولت و اشخاص، بلکه مجلس بازی می‌کند.»^{۱۹}

۵- روش تبلیغات اثباتی به جای سلبی و تخریب یکدیگر

نامزدهای محترم برای اثبات شایستگی و برتری خویش بهتر است بجای تنقیص رقباء به بیان توانمندی‌ها و طرح برنامه‌های برتر خویش اکتفاء کنند؛ زیرا اسلوب اثباتی تبلیغاتی در آوردگاه انتخابات، توانمندی‌ها و موفقیت‌های سابق شخص را شفاف نموده و رأی دهندگان را به انتخاب اصلح رهنمون می‌سازد و از طرفی دیگر استفاده از هر گونه ابزار ظالمانه برای رسیدن به پیروزی در نهایت موجب شکست و سرافکنندگی در برابر مردم و خدای متعال است. در اوائل حکومت

^{۱۷} اسراء / ۳۶

^{۱۸} صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۴۶۶

^{۱۹} صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۴۶۸ و ۴۶۹

امیرالمؤمنین علی علیه السلام عده‌ای آمدند که آقا شما این افرادی که تو جامعه هستند - این متنفذین - یک مقداری ملاحظه‌ی اینها را بکن و سهم بیشتری از بیت‌المال به اینها بده، مخالفت اینها را موجب نشو و دل‌هایشان را جلب کن! حضرت فرمود: «أَتَأْمُرُونِي أَنْ أَطْلُبَ النَّصْرَ بِالْجَوْرِ فِيمَنْ وُكِّيتُ عَلَيْهِ»^{۲۰}؛ آیا به من امر می‌کنید تا با ستم کردن در حق کسانی که بر آنان حکومت دارم، پیروزی بجویم؟ «وَاللَّهِ لَا أَطُورُ بِهِ مَا سَمَرَ سَمِيرٌ وَمَا أُمَّ نَجْمٌ فِي السَّمَاءِ نَجْمًا»؛ به خدا سوگند تا شب و روز می‌آید و می‌رود، و ستاره به دنبال ستاره حرکت می‌کند، دست به چنین کاری نمی‌زنم^{۲۱}

آری در جلسات مناظره و گفتمان انتخاباتی می‌توان به بیان راه‌کارهای پیشنهادی خویش برای حل معضلات کنونی کشور و معرفی توانمندی‌ها و تخصصی‌های خود و سوابق مدیریتی و خدمتی خویش که اخلاقی‌ترین مناظره و مصداق صحیح جدال احسن است.

البته بر مسئولان قانونی برگزاری انتخابات و وزارت کشور و صداوسیما و مسئولان دیگر رسانه‌ها لازم است نظارت و دقت کامل بر روند و سخنرانی‌ها و محتوای مناظرات داشته باشند و ضمن توجه اولیه و اکید هر سخنران در هنگام مواجه شدن با یک سخن خارج از این ضابطه اخلاق اسلامی سخن او و میکروفنش را قطع کرده تا درس عبرتی برای دیگران گشته و جامعه را به خاطر ضعف مدیریت رسانه دچار مشکلات ننماید.

رهبر معظم انقلاب مد ظله‌العالی در این رابطه می‌فرماید:

«رعایت تقوا و اخلاق و ادب اسلامی در گفتگوها و مباحثات، از جمله‌ی مسائل مهم و قابل توجه نمایندگان و مجلس محترم است. نمایندگان عزیز باید توجه کنند که هر کار و گفتار آنان، در جامعه منعکس می‌شود و تأثیر سیاسی و اخلاقی ویژه‌ای بر فضای کشور می‌گذارد.» (۱۳۷۱/۰۳/۷)

۶- قانون‌مداری در همه مراحل انتخابات

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، میثاق ملی و شرعی ملت عزیز ایران است. تسلیم بودن در برابر قانون در همه مراحل انتخابات، اعم از تأیید صلاحیت ثبت‌نام‌کنندگان، فعالیت تبلیغات‌های انتخاباتی، پذیرش منتخب اکثریت و پرهیز نامزدهای غیر منتخب و هواداران آنها از مخالفت و جوسازی علیه منتخبین، نشان فرهنگ بالای اسلامی جامعه انقلابی ماست. از آنجا که قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به تأیید ولی فقیه رسیده و مشروعیت دینی پیدا کرده، لازم است

^{۲۰} نهج البلاغه / خطبه ۱۲۶

^{۲۱} الغارات، ج ۱، ص ۴۸

همه مؤمنان در برابر قانون - گرچه خلاف نظر شخص آنان باشد - تسلیم باشند. زیرا تنها راه ثبات و امنیت یک جامعه و نظام، تبعیت عمومی از قانون بوده و مقوله آزادی قانون‌گریزی اقلیت‌ها میدان را برای نقض همه قوانین توسط افراد ناراضی باز خواهد کرد و عامل فروپاشی اعتبار همه قوانین خواهد شد. قرآن کریم بر این اساس اختیار اعمال نظر شخصی مؤمنان را در برابر قوانین و تصمیمات اتخاذ شده خدا و رسولش سلب کرده است. «وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا»^{۲۲} یعنی: و هیچ مرد و زن مؤمنی را در کاری که خدا و رسول حکم کنند اراده و اختیاری نیست (که رأی خلافی اظهار نمایند) و هر کس نافرمانی خدا و رسول او کند دانسته به گمراهی سختی افتاده است (پیغمبر زینب دختر عمه‌اش را به زید، غلام آزاد کرده خود تزویج کرد و زینب گفت: من از اشراف قریشم غلامی را به شوهری نپذیرم. این آیه نازل شد و پذیرفت. رهبر فرزانه انقلاب مد ظله‌العالی در این زمینه می‌فرماید:

«کسانی که این قانون اساسی و این ملت و کارها و شعارها و راه و اهدافش را قبول ندارند، نباید به مجلس بیایند.»
(۱۳۸۲/۱۰/۱۹)

۷- تبعیت کامل از دستورات رهبری

یکی از نعمت‌های بزرگ الهی به ملت ایران، تحقق و حاکمیت ولایت فقیه است. نعمتی که شیعیان و کل امت اسلامی بیش از هزار سال آرزوی آن را داشتند، چرا که اشراف فقیه جامع‌الشرایط، عامل مصونیت جامعه و نظام از انواع آسیب‌ها است. چنان‌که امام خمینی (ره) فرمود: «من به همه ملت، به همه قوای انتظامی، اطمینان می‌دهم که امر دولت اسلامی، اگر با نظارت فقیه و ولایت فقیه باشد، آسیبی بر این مملکت نخواهد وارد شد.»^{۲۳} شایسته است ملت مؤمن و انقلابی در مواجهه با آراء و رویکردهای متفاوت سیاسی در جریان عظیم انتخابات، رهنمودهای ولی فقیه و رهبر فرزانه را معیار سنجش راه صحیح قرار داده و به فرمان خداوند در قرآن نسبت به تبعیت از ولی امر عمل نمایند که فرمود: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا»^{۲۴} یعنی: ای اهل ایمان، فرمان خدا و رسول و فرمانداران (از طرف خدا و رسول) که از خود شما هستند اطاعت کنید، پس اگر در چیزی کار به نزاع کشد آن را به حکم خدا و رسول بازگردانید اگر به

^{۲۲} احزاب / ۳۶

^{۲۳} صحیفه امام، جلد ۱۰، ص ۵۸.

^{۲۴} نساء / ۵۹

خدا و روز قیامت ایمان دارید. این کار برای شما بهتر و خوش عاقبت تر خواهد بود.

اعتقاد به لزوم تبعیت از ولی فقیه یعنی اینکه جاهایی که ولی فقیه جامعه تشخیص می دهد که من تشخیص دیگری دارم، تعبداً تبعیت کنم و بگویم او بهتر از من می فهمد؛ در زمان امام علی علیه السلام برخی شیعه بودند و همراهی می کردند و حضرت را دوست داشتند، اما جایی که خلاف عقیده آنان بود، عمل نمی کردند، عبدالله بن عباس پسرعموی حضرت علی علیه السلام یک شخصی دانشمند اسلام شناس و علاقمند به حضرت بود وی گاهی با حضرت بحث می کرد و در مسائل اظهار نظر داده و احياناً نظر حضرت را قبول نمی کرد حضرت با یک دستور و قانون کلی تکلیف او و دیگران را برای همیشه روشن کردند و به وی فرمودند: «وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ وَقَدْ أَشَارَ إِلَيْهِ فِي شَيْءٍ لَمْ يُوَافِقْ رَأْيَهُ؛ لَكَ أَنْ تُشِيرَ عَلَيَّ وَ أَرَى، فَإِنْ عَصَيْتَكَ فَأَطِئْنِي»^{۲۵} یعنی: به عبد الله بن عباس در مورد رأی که داده بود و موافق نظرش نبود، فرمود: بر تو است که رأی خود را با من در میان نهد. من در آن می نگرم، اگر نپذیرفتم، باید تو از رأی من اطاعت کنی.

در جایی امام علی علیه السلام را به صلح مجبور کردند، حضرت را خانه نشین کردند؛ در جریان امام حسن علیه السلام هم همراه ایشان و شیعه بودند اما در جایی صلح را تحمیل کردند. آنها شیعه ای بودند که منکر تبعیت از امام معصوم در عمل بودند.

خداوند در قران کریم قسم می خورد که اینگونه افراد ایمان قلبی لازم ندارند

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾^{۲۶}

یعنی: (نه چنین است؛ به پروردگارت سوگند، که ایمان (واقعی) نمی آورند مگر زمانی که در مشاجرات و نزاع های خود، تو را داور قرار دهند، و در دل خود هیچ گونه احساس ناراحتی از قضاوت تو نداشته باشند (و در برابر داوری تو) کاملاً تسلیم باشند).

التزام عملی به ولایت فقیه یک اصل است چنانچه امام عزیزمان فرمود: «پشتیان ولایت فقیه باشید تا به مملکت شما آسیبی نرسد.»

۸- حفظ وحدت ملی در گرو احترام متقابل

حفظ وحدت اسلامی و انسجام ملی، پرهیز از شعارهای تفرقه آمیز مذهبی و قومی، به رسمیت شناختن همه نامزدهای

^{۲۵} نهج البلاغه/حکمت ۳۲۱

^{۲۶} سوره نساء - آیه ۶۵

تایید صلاحیت شده نظام، احترام به آراء طیف‌های جامعه به نامزدهای گوناگون یکی از نشانه‌های جامعه رشید است، چنان‌که بر حسب زدن به یکدیگر موجب جنگ تبلیغاتی و تنازع رسانه‌ای و تنش‌های اجتماعی است که به قول قرآن کریم مستلزم هدر رفتن توان و عمر و سرمایه جامعه است «وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ» (انفال / ۴۶) و باید به شدت از آن پرهیز کرد. امیرالمومنین علی علیه‌السلام خطر تفرقه را این‌چنین هشدار می‌دهند که اگر مسلمانان دست از اتحاد برداشته و از هم گسسته شوند گرگ‌های درنده جهانی آنها را خواهند درید: «فَإِنَّ يَدَ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ، وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ، فَإِنَّ الشَّاذَّ مِنَ النَّاسِ لِلشَّيْطَانِ كَمَا أَنَّ الشَّاذَّ مِنَ الْغَنَمِ لِلذَّبِّ»^{۲۷}؛ دست خدا بر سر جماعت است، از تفرقه پرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همان‌گونه که گوسفند تکرو، طعمه گرگ است؛

آن‌چه از جامعه مؤمن و انقلابی ایران انتظار می‌رود پرهیز از تشدید اختلافات مذهبی و قومی و حزبی و جناحی و نیز تاکید بر وحدت و همدلی و همکاری ستادهای تبلیغاتی نامزدهای گوناگون با یکدیگر در برگزاری انتخاباتی الگو و اسلامی است که یکی از انتظارات ارواح پاک شهیدان است که برای حاکمیت ارزش‌های اسلامی و انقلابی جان خویش را تقدیم نمودند.

مقام معظم رهبری مد ظله‌العالی در همین رابطه خطاب به نمایندگان مجلس فرمودند:

«هر گفتار و کرداری در مجلس که به فرسایش نظام و برافروختن چالش‌های جناحی بینجامد؛ همبستگی ملی را سست و دشمن را به نفوذ در صفوف ملت و مسئولان امیدوار کند؛ مردم را از کارگشایی نمایندگان خود نومید و در راستگویی آنان به تردید افکند؛ بی‌گمان در سمتی مخالف با وظیفه‌ی نمایندگی است.» (۱۳۸۳/۰۳/۶)

۹- حفظ اقتدار و اسرار نظام و پرهیز از سیاه‌نمایی

حفظ سیمای اقتدار نظام اسلامی در داخل و عرصه بین‌الملل و صیانت از اسرار درونی نظام و پرهیز از بزرگ‌نمایی کاستی‌ها که منجر به القاء ناکارآمدی نظام و یأس مردم می‌شود از ضرورت‌های مهم قابل توجه در تبلیغات انتخاباتی است؛ زیرا گاه تاکید بر ناکامی دولت و مجلس و دستگاه‌های گذشته جهت تحقیر و عدم شایستگی رقیب موجب سیاه‌نمایی و بزرگ‌نمایی کاستی‌های نظام اسلامی می‌شود که یکی از ترفندهای دشمنان اسلام بوده تا قشرهای متوسط و ساده‌لوحانی که به مجرد شنیدن ناکامی‌ها بر رفاه زندگی خویش ترسیده و از مواضع اسلامی و انقلابی خویش دست بردارند. در این‌گونه شرایط بحرانی لازم است سخنرانان و مصلحان و نامزدها، قوت قلب به جامعه داده و اقتدار نظام

اسلامی متکی به اراده ذات لایزال الهی را به مردم گوشزد نمایند؛ «وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ»^{۲۸} یعنی: و از روی نادانی به خدا گمان ناحق می‌بردند (از روی انکار) می‌گفتند: آیا ممکن است ما را قدرتی به دست آید؟ بگو: تنها خداست که بر عالم هستی فرمانرواست. (منافقان از ترس مؤمنان) خیالات باطل خود را که در دل می‌پرورند با تو اظهار نمی‌دارند، (با خود) می‌گویند: اگر ما را قدرت و پیروزی بود (شکست نمی‌خوریم) و در اینجا کشته نمی‌شدیم.

رهبر فرزانه انقلاب در این زمینه می‌فرماید:

«نماینده‌ی مجلس، چون نماینده‌ی این ملت عزیز است، باید عزت این ملت را حفظ کند.» (۱۳۷۴/۰۳/۸)

۱۰- حق محوری و رعایت انصاف و عدالت

خدای متعال به همه‌ی افراد با ایمان دستور می‌دهد که عدالت را در تمام امور - گرچه به ظاهر به ضرر خویش یا بستگان منجر شود- رعایت نمایند: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ»^{۲۹} یعنی: ای اهل ایمان، نگهدار عدالت باشید و برای خدا گواهی دهید هر چند بر ضرر خود یا پدر و مادر و خویشان شما باشد، (برای هر کس شهادت می‌دهید) اگر فقیر باشد یا غنی، خدا به (رعایت حقوق) آنها اولی است، پس شما (در حکم و شهادت) پیروی هوای نفس نکنید تا مبدا عدالت نگاه ندارید. و اگر زبان را (در شهادت به نفع خود) بگردانید یا (از بیان حق) خودداری کنید خدا به هر چه کنید آگاه است.

امام صادق علیه‌السلام در باره‌ی این مهم می‌فرماید: «إِنَّ مِنْ حَقِّقَةِ الْإِيمَانِ أَنْ تُؤْتِرَ الْحَقَّ وَإِنْ ضَرَّكَ عَلَى الْبَاطِلِ وَإِنْ نَفَعَكَ وَإِنْ لَا يَجُوزُ مَنطِقُكَ عِلْمُكَ»^{۳۰}؛ از نشانه‌ها و آثار ایمان حقیقی آن است که حق را گرچه به زیان شما باشد بپذیرید و باطل را گرچه به سود شما باشد، نپذیرید. اجرای صحیح و دقیق عدالت و انصاف مبتنی بر قانون انتخابات توسط مسئولان ارجمند نسبت به میدان دادن و حمایت از تبلیغات انتخاباتی نامزدهای گوناگون، همچنین پرهیز از تبعیض در حمایت‌های قانونی بر اثر حب و بغض با افراد، یک وظیفه قرآنی است؛ «وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا»^{۳۱} یعنی: ای اهل ایمان، برای خدا پایدار و استوار بوده و به عدالت و راستی و درستی گواه باشید، و البته شما را نباید عداوت

^{۲۸} آل عمران/ ۱۵۴

^{۲۹} نساء/ ۱۳۵

^{۳۰} المحاسن، ج ۱، ص ۲۰۵

^{۳۱} (مائده/ ۸)

گروهی بر آن دارد که از راه عدل بیرون روید، عدالت کنید که به تقوا نزدیکتر (از هر عمل) است، و از خدا بترسید، که البته خدا به هر چه می کنید آگاه است. که می تواند از حاشیه ها و شایعه پراکنی ها کاسته و فضای عمومی و نظم و امنیت جامعه را سالم نگاه داشته و بهانه های واهی را از دست افراد بحران ساز بگیرد؛ از این رو از کارگزاران محترم انتخابات و صدا و سیما و به ویژه اصحاب رسانه های جمعی انتظار می رود تا با انجام وظایف بر مناسبات قانون و رعایت اصل بی طرفی که تکلیفی شرعی است، زمینه هرگونه تنش و ابهام را در کلیه مراحل انتخابات محو نمایند. چنانکه کاندیداها و مبلغان ستاد های انتخاباتی باید با اعتراف به کمالات واقعی رقبا انصاف و عدالت را اجرا نموده و خود را در لیست بی انصافان و ظلمه قرار ندهند.

مقام معظم رهبری مد ظله العالی درباره اهمیت عدالت و حق محوری می فرماید:

«عدالت، شعار اصلی و هدف بزرگ انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی بوده و هست». (۱۳۸۴/۰۵/۱۲)

۱۱- وفای به عهد و امانت داری

نامزدهای تأیید شده ی گران قدر با تدبیر در نطق های انتخاباتی خود، با در نظر داشتن وفای به عهد در وعده های شان، نسبت به اجرایی بودن وعده های انتخاباتی و پرهیز از وعده های ناممکن و خارج از اختیار یا مستلزم عدالت گریزی و رانت خواری عنایت لازم را بذل نموده و در صورت پیروزی در این آزمون پرمسئولیت، با تمام توان بر عهد خود با مردم مبنی بر قانونگرایی اسلامی و عدالت ورزی پایدار باشند که «إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا»^{۳۲} همه به عهد خود باید وفا کنید که البته (در قیامت) از عهد و پیمان سؤال خواهد شد.

امام صادق علیه السلام در این باره فرمود: «مَنْ أَوْثَمَنَ عَلَى أَمَانَةٍ وَكَلَّ ابْلِيسُ بِه مائة شيطانٍ مِنْ مَرْدَةٍ أَعْوَانِهِ لِيُضِلُّوهُ وَ يُوسُو سوا وَيُهْلِكوه، الأَمَنَ عَصَمَهُ اللهُ»^{۳۳}؛ هر گاه کسی امانتی را به عهده گرفت، ابلیس صد شیطان سرکش خود را بر او می گمارد تا آنچنان وی را اغوا و وسوسه کنند تا به شقاوت و ننگون بختی اش منتهی گردد، مگر آن کس که خدا او را حفظ و مصونیت بخشد.

بر همین اساس حضرت امام خمینی ره امانت داری را یکی از شاخص های مهم نمایندگان مجلس معرفی می نماید: «اشخاصی که امین هستند، اشخاصی که معروف است پیششان به امانت، به دیانت، به خدمت به مردم، آنها را تعیین

^{۳۲} اسراء / ۳۴

^{۳۳} امالی، ص ۲۹۵

۱۲- تبلیغات سالم و پرهیز از اسراف و سوء استفاده از امکانات دولتی

استفاده از شگردهای ناشایست تبلیغاتی غربی و صرف هزینه‌های گزاف همراه با اسراف و تبذیر برای جلب آراء مردم، شایسته نامزدهای صالح نظام اسلامی و کسانی که تصمیم دارند مسئولیت‌های این نظام را بپذیرند، نیست؛ چرا که جلب آراء مردم با استفاده از ابزار پول و پذیرایی و بنرها و عکس‌های فراوان و تبلیغات گران‌قیمت و کاروان‌های تبلیغاتی و اسراف و تبذیر، روشی شیطنانی است؛ «إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ»^{۳۵} یعنی: که مبذران و مسرفان برادران شیطان‌هایند، و شیطان است که سخت کفران (نعمت) پروردگار خود کرد و اسراف مورد مذمت بزرگان دین می‌باشد. امام علی علیه‌السلام فرمود: «السَّرْفُ مَثَوَةٌ وَالْقَصْدُ مَثَرَةٌ»؛ یعنی. اسراف موجب هلاکت است و میانه روی مایهٔ زیاد شدن ثروت»^{۳۶} از این جهت، نامزدهای گرامی با مدیریت مقتدرانه هواداران، از پدیده‌های مذکور پیشگیری نمایند تا پرسش‌های بی‌پاسخ نسبت به چرایی و چگونگی این رویدادهای غیراخلاقی، موجب فاصله فراوان بین مردم و آنان نگردد. علاوه بر اینکه سوء استفاده از امکانات دولتی و بیت‌المال و ظرفیت‌ها و نفوذ پست‌های حکومتی برای تبلیغات شخصی مشروع نبوده و به شدت باید از آن پرهیز شود.

مقام معظم رهبری مد ظله‌العالی در این زمینه می‌فرماید:

ساده زیستی و پرهیز از اسراف و پرهیز از هزینه کردن بیت‌المال در امور شخصی و غیر ضروری، شرط لازم برای حفظ پیوند حقیقی با مردم است. ترویج فرهنگ اشرافی‌گری و تجمل و سفرهای پرهزینه و بیهوده‌ی خارجی از کیسه‌ی مردم، دور از شأن نمایندگی و عامل گسیخته شدن پیوند نماینده با مردم است (۱۳۸۳/۰۳/۶).

۱۳- حفظ هشیاری در برابر سوء استفاده دشمنان انقلاب اسلامی

دشمنان قسم خورده جمهوری اسلامی ایران در سال ۸۸ به بهانه وقوع تقلب در انتخابات با بسیج جریان‌های ضد انقلاب بیرونی و درونی و با تمام قوای خود وارد صحنه شده و انتخابات را بستری برای آشوب و اغتشاش و خسارت به اماکن عمومی و دولتی تبدیل کردند و طعم شیرین پیروزی مردم با حضور حداکثری در انتخابات را در کام آنان تلخ نمودند؛

^{۳۴} صحفه امام ج ۱۰، ص ۵۲۵

^{۳۵} اسراء / ۲۷

^{۳۶} میزان الحکمة، حدیث ۸۴۷۹

تا حدی که به فرموده‌ی مقام معظم رهبری آنان کشور را به لبه پرتگاه رساندند. فتنه ۸۸ اولین و آخرین پروژه دشمن نبود که ملت عزیز ما تجربه کرده، بلکه دشمنان امت اسلام در تمامی طول تاریخ، همیشه مترصد فرصتی بوده و هستند تا به مجرد ظهور یک بهانه و غفلت مردم از سرمایه‌ها و قدرت دفاعی خویش، حمله ویرانگری علیه امت اسلامی را رقم بزنند. «وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَىٰ مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا»^{۳۷}. یعنی: زیرا کافران آرزو و انتظار دارند که شما از اسلحه و اسباب خود غفلت کنید تا ناگهان یکباره بر شما حمله ور شوند. و چنانچه بارانی یا مرضی شما را از برگرفتن سلاح به رنج اندازد باکی نیست که اسلحه را فروگذارید ولی از دشمن بر حذر باشید؛ خدا برای کافران عذابی سخت خوارکننده مهیا ساخته است. از این روی بر همگان لازم است از هم‌اکنون، با بصیرت لازم و بازشناسی و تفکیک توطئه‌های دشمنان از تحرکات خودی؛ «قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي»^{۳۸} یعنی: بگو: طریقه من و پیروانم همین است که خلق را به خدا با بینایی و بصیرت دعوت کنیم، و خدا را از شرک و شریک منزّه دانم و هرگز به خدای یکتا شرک نیاورم. در صحنه انتخابات حاضر شده و دشمنان اسلام و انقلاب را با هوشیاری تمام مایوس نمایند.

حضرت امام خامنه‌ای مد ظله‌العالی در این خصوص می‌فرماید:

«نماینده مردم باید دارای فهم و درک سیاسی باشد و مسائل کشور را بفهمد؛ هم مسائل خارجی و توطئه‌های دشمنان را و هم مسائل داخلی و نیازهای مردم و اولویتهای کشور را.» (۱۳۷۱/۰۱/۷)

۱۴- شیرینی الفت پس از انتخابات

الفت و همدلی که از نعمات بزرگ الهی است، ذری محکم در برابر دشمنی‌ها خواهد بود. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «ادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ»^{۳۹}؛ نعمت خدا را بر خود، یاد کنید که زمانی دشمن یکدیگر بودید و او [بود که] میان دل‌های شما، الفت انداخت.

^{۳۷} نساء/ ۱۰۲

^{۳۸} یوسف/ ۱۰۸

^{۳۹} آل عمران/ ۱۰۳

متأسفانه گه گاه برگزاری هر یک از انتخابات، مولد اختلافات بوده و جامعه عزیز ما تا مدتی پس از هر انتخابات رنج اختلاف محصول رفتارهای غیراخلاقی انتخابات را باید تحمل می کرد. اکنون شایسته است جامعه رشید ایران با تمسک به ریسمان الهی و تعظیم در برابر اخلاق اسلامی و رعایت فضائل رفتاری پس از انجام انتخابات طعم شیرینی میوه الفت را بچشند؛ «وَ اغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ لَا تَفَرَّقُوا»^{۴۰} یعنی: و همگی به رشته (دین) خدا چنگ زده و به راههای متفرق نروید.

مقام معظم رهبری مد ظله العالی در این باره فرمودند:

«شادمانی یا ناشادمانی، نباید کسی را وادار به رفتار غیرخردمندانه کند.» (۱۳۹۲/۰۳/۲۵)

۱۵- انتخابات، آزمون الهی

در پایان باید اذعان داشت که رأی دهندگان، نامزدها و همه عوامل دست اندر کار انتخابات، این آزمون بزرگ را در محضر الهی برگزار می نمایند و هر یک از آنان باید پاسخ قانع کننده ای برای کارهای خود، در دادگاه عدل الهی داشته باشند.

در همین راستا امام راحل فرمودند: «مسئله انتخابات، یک امتحان الهی است که گروه گرایان را از ضوابط گرایان ممتاز می کند، و مؤمنین و متعهدین را از مدعیان جدا می نماید»^{۴۱}

بخش دوم: آیین رفتاری انتخابات^{۴۲}

۱. مجریان و برگزارکنندگان (وزارت کشور، هیأت های اجرایی، نیروهای انتظامی و ..)

۱. اجرای قوانین و آیین نامه های انتخاباتی، به دور از اعمال سلیقه های جناحی، حزبی و شخصی
۲. پیروی از تفسیر مراجع رسمی صلاحیت دار از قوانین و مقررات انتخابات و پرهیز از اظهار یا اعلان تفاسیر سلیقه ای.

۳. تعامل دوستانه و سازنده با ارکان دخیل در انتخابات، در جهت برگزاری هرچه سالم تر و آرام تر آن.

^{۴۰} آل عمران/۱۰۳

^{۴۱} صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۳۳۶

^{۴۲} اصول و ارزشهای اخلاقی انتخابات، وزارت کشور، ستاد انتخابات، ۱۳۹۴

۴. به کارگیری افراد آموزش دیده و باتجربه و دارای حسن سلو ک، بدون توجه به گرایش های سیاسی.
۵. حفظ بی طرفی کامل در برخورد و تعامل با گرایش های مختلف سیاسی رقابت کننده در انتخابات.
۶. فراهم سازی یکسان زمینه رقابت سالم برای همه نامزدها، به دور از هر گونه تبعیض در اعطای فرصت ها و امکانات.
۷. اهتمام به مشارکت حداکثری صاحبان حق رأی.
۸. اطلاع رسانی دقیق و به موقع درباره وظایف محول به مراجع ذی ربط، رسانه ها و افکار عمومی.
۹. گزارش به موقع، شفاف و کامل تخلف های انتخاباتی به مراجع مربوط.
۱۰. برخورد و تعامل برابر با گروه های مختلف قومی، مذهبی، جنسیتی، طبقاتی، صنفی، حزبی و ...
۱۱. صیانت از آرای ملت و حساسیت درباره هر گونه تقلب و دست کاری، و جلوگیری از آن.
۱۲. انتقادپذیری و پاسخ گویی در برابر مراجع قانونی و افکار عمومی.
۱۳. حفظ بی طرفی در اظهارات رسمی درباره نامزدها و طرف داران آنان.
۱۴. همکاری صمیمانه و همدلانه مسئولان سازمان ها، ادارات و ارگان ها با مجریان و ناظران در جهت برگزاری هر چه سالم تر و آرام تر انتخابات.
۱۵. تلاش سازمان ها، ادارات و ارگان ها در جهت آموزش همگانی برای شرکت آگاهانه و مسئولانه در انتخابات، به دور از هر گونه تهدید و تطمیع کادر اداری و مردم.
۱۶. صیانت از اطلاعات شخصی، محرمانه و طبقه بندی شده سازمان های دولتی درباره انتخابات، به ویژه اطلاعات مربوط به نامزدها و داوطلبان.
۱۷. برخورد قاطع و ضابطه مند نیروهای انتظامی با برهم زندگان نظم عمومی و هنجارهای اجتماعی، و اهتمام جدی در انجام وظیفه انتظامی و حفاظتی در شعب اخذ رأی گیری.
۱۸. حساسیت قانونی نیروهای انتظامی، در قبال حفظ حریم و حدود و ضوابط قانونی و برخورد بدون اغماض با قانون شکنان.
۱۹. جتناب نیروهای نظامی از ورود به جناح بندی های سیاسی و جانب داری یا مخالفت با نامزدها، گروه ها، احزاب یا جریان های انتخاباتی، و توجه به ایفای نقش حرفه ای خود در اتحاد و همبستگی ملی.

۲. ناظران (شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی (در انتخابات شوراها) و قوه قضائیه و عوامل

نظارتی آنها)

۱. احترام و رعایت قوانین و مقررات انتخابات در حوزه نظارت.
۲. رعایت بی طرفی در نظارت و بررسی صلاحیت ها.
۳. به کارگیری افراد آموزش دیده و باتجربه، بدون توجه به گرایش های سیاسی.
۴. تأکید بر حضور کافی و مؤثر ناظران در همه شعب رأی گیری.
۵. نظارت بر گزارش به موقع، شفاف و کامل تخلف های انتخاباتی به مراجع مربوط.
۶. همکاری صمیمانه با مجریان و پرهیز از دخالت های غیر قانونی در کار آنان.
۷. اطلاع رسانی به موقع از رد صلاحیت ها با حفظ حیثیت اجتماعی افراد.
۸. رسیدگی دقیق و بهنگام به شکایات، با پرهیز از هر گونه تبعیض میان افراد و جریان های مختلف انتخاباتی.
۹. دقت در حفظ اسرار داوطلبان و نامزدها و صیانت از اطلاعات طبقه بندی شده انتخاباتی.
۱۰. رعایت حیثیت اجتماعی و آبروی نامزدها در تحقیقات محلی.
۱۱. انتقادپذیری و پاسخ گویی در برابر مراجع قانونی و افکار عمومی.
۱۲. تلاش قوه قضائیه در فراهم سازی زمینه برخورد قاطع با تخلف های انتخاباتی.

۳. مطبوعات و رسانه ها

الف: رسانه های دولتی و عمومی

۱. احترام به قوانین و مقررات انتخابات.
۲. اهتمام به آموزش و تشویق مردم به مشارکت در انتخابات.
۳. ترویج اصول و ارزش های اخلاقی انتخابات.
۴. فراهم سازی زمینه بدون تبعیض برای تبلیغات همه نامزدها و جریان های انتخاباتی.
۵. حفظ بی طرفی کامل انتخاباتی و صیانت از لوازم انتخابات آزاد.
۶. رعایت قواعد ناظر به آرامش و نظم عمومی در انتخابات، و پرهیز از هر گونه فضا سازی به سود یا زیان حزب یا نامزد خاص.

ب: رسانه های خصوصی

۱. احترام به قوانین و مقررات انتخابات.
۲. اهتمام به آموزش و عمق بخشیدن و رشد آگاهی عمومی در زمینه انتخابات و لوازم آن.
۳. ترویج ارزش های اخلاقی انتخابات و به کارگیری ادبیات صادقانه، وحدت بخش، امیدوارکننده و نشاط آور در عرصه انتخابات.
۴. ترویج نگاه وظیفه گرایانه و قانون مدار به تبلیغات انتخاباتی و پرهیز از نگاه کاسبکارانه به آن.
۵. حمایت معقول و اخلاقی از حزب و جریان متبوع با پرهیز از تخریب و نادیده گرفتن شایستگی های احزاب و جریان های رقیب.
۶. احترام به ارزش ها و دستاوردهای انقلاب و نظام اسلامی و پرهیز از انتشار مطالب موهن درباره افراد حقیقی و حقوقی.
۷. رعایت قواعد ناظر به حفظ آرامش و نظم عمومی، و پرهیز از جو سازی به سود یا زیان حزب یا نامزد خاص، و تحریک تعصبات قومی، مذهبی، صنفی، گروهی و محلی.
۸. کمک به ایجاد فضای نقد منصفانه و مشفقانه درباره عملکرد ارکان انتخابات و دوری از هرگونه اعتماد به گزارش ها و القائات بیگانگان و معاندان نظام اسلامی.

۴. نخبگان و شخصیت های تأثیرگذار

۱. احترام به قوانین و مقررات انتخابات و کمک به ترویج روحیه قانون گرایی در جامعه
۲. تلاش برای رشد آگاهی عمومی، نشاط اجتماعی، و مشارکت آگاهانه و حداکثری در انتخابات.
۳. توجه و احترام به ارزش های دینی و ملی در بیانیه ها و سخنرانی ها و موضع گیری ها.
۴. توصیه به دقت و مطالعه در شناسایی احزاب، جریان های سیاسی یا نامزدهای انتخاباتی، و پرهیز از اظهارنظرهای غیر مسئولانه.
۵. کمک به شناخت معیارهای نامزد اصلح و ایجاد روحیه نقد منصفانه و اخلاقی عملکرد ارکان دخیل در انتخابات.
۶. حفظ وقار و منزلت اجتماعی در مواجهه با سود یا زیان جریان های انتخاباتی.
۷. حفظ هشیاری در برخورد با مخالفان نظام و پرهیز از اعتماد به بیگانگان و معاندان.

۵. داوطلبان، نامزدها، احزاب و ستادهای انتخاباتی

۱. احترام به قوانین و مقررات انتخاباتی در همه مراحل انتخابات.
۲. احترام به اصول و ارزش های اساسی نظام اسلامی؛ مانند اسلامیت، جمهوریت، استقلال، آزادی و عدالت.
۳. نگاه وظیفه گرایانه و خدایسندانه به ثبت نام و قرار گرفتن در معرض انتخاب مردم، و پرهیز از انگیزه های مادی و هواپرستانه.
۴. کناره گیری و انصراف از داوطلبی و نامزدی در هر یک از مراحل انتخابات، در صورت آگاهی از حضور فرد یا افراد شایسته تر.
۵. ترجیح مصالح عمومی و ملی بر منافع شخصی و گروهی.
۶. حفظ متانت و شرح صدر اسلامی در صورت رد صلاحیت شدن، و دوری از جنجال آفرینی.
۷. رعایت انصاف و ادب در برخورد با رقبا و احترام به قواعد اخلاقی رقابت.
۸. رعایت اعتدال و پرهیز از اسراف و زیاده روی در هزینه ها.
۹. اهتمام به حفظ پاکیزگی محیط زیست و پرهیز از آلودگی های محیطی در تبلیغات.
۱۰. توجه به عزت نفس و کرامت انسانی و دوری از هر گونه تهدید یا تطمیع، خرید و فروش رأی، یا وام دار شدن به صاحبان ثروت و قدرت.
۱۱. حفظ هشیاری تبلیغاتی و پرهیز از اتکا و اعتماد به بیگانگان و رسانه های معاند نظام، یا افشای اسرار نظام.
۱۲. تعهد به شفاف سازی منابع مالی و هزینه های انتخاباتی، و اطلاع رسانی به افکار عمومی و عدم استفاده از امکانات دولتی و عمومی.
۱۳. رعایت انصاف در تبلیغات و اجتناب از زیر سؤال بردن دستاوردهای نظام اسلامی و نادیده گرفتن زحمات و خدمات دولت ها.
۱۴. تعهد به برنامه محوری در تبلیغات انتخاباتی، و پرهیز از کلی گویی و فریب افکار عمومی.
۱۵. آموزش قوانین انتخابات و مفاد منشور اخلاقی به اعضای ستاد انتخاباتی و تأکید بر حفظ و رعایت آنها.
۱۶. همکاری صمیمانه و سازنده با برگزار کنندگان در جهت برگزاری هرچه سالم تر انتخابات.
۱۷. پذیرفتن نتیجه انتخابات و پیگیری اعتراض ها یا شکایت های احتمالی از طریق نهادهای قانونی.
۱۸. تبدیل فضای رقابت به فضای همکاری سازنده با جریان پیروز در انتخابات.

۶. انتخاب کنندگان

۱. احترام به قوانین و مقررات انتخابات، و همکاری با مجریان و عوامل انتخابات
 ۲. کسب آگاهی درباره قوانین مربوط به رأی دهندگان و رعایت دقیق آنها.
 ۳. مشارکت فعال و مسئولانه در انتخابات، به منزله وظیفه ای دینی و ملی، و تشویق محترمانه سایر شهروندان به مشارکت در انتخابات.
 ۴. تلاش برای کسب آگاهی دقیق درباره نامزدها و احزاب و برنامه های آنها، برای اتخاذ تصمیم متعهدانه در انتخاب اصلح.
 ۵. اهتمام به کسب آگاهی درباره معیارهای یک انتخاب درست و پرهیز از تعصبات قومی، مذهبی، محلی.
 ۶. رعایت احترام نامزدها و احزاب و طرف داران آنها.
 ۷. اهتمام به نظارت اجتماعی و انجام درست فریضه امر به معروف و نهی از منکر در انتخابات برای پیشبرد اهداف یک انتخابات سالم.
 ۸. شناخت اهمیت و ارزش حق رأی، به منزله حقی غیرقابل واگذاری و معامله.
 ۹. احترام به نگرش ها و سلیقه های مختلف سیاسی، و پرهیز از بدبینی و بدگمانی. ۱۰-۶ هوشیاری در برابر تبلیغات بیگانگان.
- بایسته است تا با نگاه به عهد الهی خود با امام راحل، مقام معظم رهبری و شهیدان انقلاب اسلامی، انتخاباتی بصیرت مدار و اخلاق نشان را در تاریخ سیاسی جهان به ثبت رسانیم **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.
- «إِنَّهَا إِنْ تَكُنْ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ»^{۴۳}؛** خدا اعمال بد و خوب خلق را گر چه به مقدار خردلی در میان سنگی یا در (طبقات) آسمان ها یا زمین پنهان باشد همه را (در محاسبه) می آورد، که خدا توانا و آگاه است.

بی‌نوشت‌ها

[۱] انتخابات و مجلس در کلام و پیام امام خمینی، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۰، ص ۲۵.

[۲] بیانات معظم له در دیدار با نمایندگان مجلس ششم ۱۳۸۱/۳/۷.

منابع:

۱. منشور اخلاقی انتخابات **وزارات کشور** در ۲۰ بند، ۲۸ بهمن ۱۳۸۶
۲. منشور اخلاقی انتخابات در جمهوری اسلامی ایران، کمیته تدوین و ترویج منشور اخلاقی انتخابات اردیبهشت ۱۳۸۸ (تهیه کنندگان: گروه اخلاق و تربیت پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در ۱۴ اصل و آیین رفتار اخلاقی انتخابات)
۳. منشور اخلاقی انتخابات **سازمان تبلیغات** در ۱۴ اصل و آیین رفتار اخلاقی انتخابات
۴. منشور اخلاق انتخاباتی **جبهه مردمی** در ۱۷ بند، ۱۱ اردیبهشت ۱۳۹۶

والسلام علی من اتبع الهدی

معاونت فرهنگی تبلیغی

اداره مطالعات سیاسی